

Hyvän ulkoilukunnan menestystekijät

SUOMEN LATU

Ulkoilun edistäminen on kunnan strateginen valinta

Ulkoilun edistäminen on strateginen valinta, johon poliittinen ja virkamiesjohto ovat sitoutuneet

Kunnan poliittinen ja virkamiesjohto ovat tiedostaneet liikunnan ja ulkoilu ympäristön merkityksen kuntalaisten terveydelle ja hyvinvoinnille. Poliittinen ja virkamiesjohto tunnustavat päätösten vaikutuksen ulkoiluun.

Visio, strategia ja suunnitelmat tukevat valintaa

Kunnan visioissa, strategiassa ja hallintokuntien suunnitelmissa on huomioitu ulkoilu. Kunnassa on liikunta- ja hyvinvointistrategia. Strategiassa on tuotu esiin ulkoilun hyödyt suhteessa kustannuksiin.

Ulkoilua edistetään yhteistyössä eri toimijoiden kesken asukkaita kuullen

Kunnan sisäinen yhteistyö ulkoilun edistämiseksi toimii ja vastuut ovat selkeät. Liikunta-, tekninen-, ympäristö-, liikenne- ja matkailutoimi ovat yhdessä sopineet ulkoilun edistämisen vastuunjaosta ja yhteistyöstä. Hallintokunnat ovat tunnustaneet roolinsa arki- ja terveystuotannon edistäjänä.

Kunta tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ulkoilun edistämiseksi ja kansalaistoimijat ovat aktiivisia ulkoilun edistämässä

Kunnassa toimii säännöllisesti kokoontuva kunnan organisoima kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden välinen ulkoilun yhteistyöelin tai foorumi.

Seudullinen yhteistyö tukee ulkoilun edistämistä

Seudullisesti merkittäviä ulkoilupaikkoja (ulkoilualueet, retkeilyalueet, ulkoilureitit) kehitetään yhteistyössä seudun kuntien, virkistysalueyhdistyksen, maakuntaliiton ja ELY-keskuksen kanssa.

Asukaspalaute on osa ulkoilupaikkojen kehittämistä

Kunnassa on palautejärjestelmä ulkoilupaikkoja koskevalle asukaspalautteelle ja asukas voi seurata palautteesta seuranneita toimia. Kunta järjestää säännöllisesti asukaskuulemisia ulkoilupaikkoja kehitettäessä.

Tavoite: Laadukkaat, monipuoliset

Kunnan ulkoilupaikat ovat hyväkuntoisia, tasa-arvoisesti saavutettavissa ja muodostavat monipuolisen kokonaisuuden, jossa on huomioitu myös esteettömyys. Ulkoilupaikkojen palveluverkko on selvitetty. Asukkaalla on käytössään tarpeita vastaava, saavutettava, hyväkuntoinen, monipuolinen ja turvallinen valikoima ulkoilupaikkoja. Kunnassa on ulkoilureittisuunnitelma, joka on tehty yhteistyössä hallintokuntien, kansalaistoimijoiden sekä seudullisten ja yksityisten toimijoiden kanssa.

Tietoa ulkoilupaikoista on helposti saatavilla

Asukas löytää helposti ja kattavasti tietoa ulkoilupaikoista esimerkiksi www.kunta.fi/ulkoilu -sivustolta. Ulkoilupaikkoja markkinoidaan sähköisessä ja paperisessa muodossa.

Sähköinen ja paperinen ulkoilukartta tukee ulkoilua

Ulkoilua edistävä suunnittelu on laajakatseista

Ulkoilun edistäminen on
osa yhdyskuntasuunnittelua

Ulkoilu- ja virkistysalueet ovat osa pidempiaikaista kaavoitussuunnitelmaa. Seutukunnan viheralueet ja -reitit muodostavat katkeamattoman kokonaisuuden asuinalueilta kuntien rajat ylittävälle ympärivuotisille ulkoilureittiyhteyksille ja ulkoilualueille. Kunnan ulkoilun yhteistyöelin valvoo ulkoilu- ja virkistysalueiden pysyvyyttä maakunta- ja yleiskaavoituksessa.

Asukkaiden ulkoilusta ja liikunnasta kerätään tietoa ja ulkoilussa tapahtuvat muutokset ohjaavat suunnittelua

Jalankulkuväyliä ja pyöräteitä
kehitetään ulkoilupaikkana

Jalankulku- ja pyöräteitä kehitetään ja ylläpidetään kuntalaisten keskeisenä liikkumisympäristönä yhteistyössä eri hallintokuntien, yksityisten tienhoitokuntien sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.

Elinkaariajattelu ohjaa suunnittelua

Ulkoilupaikkojen suunnittelussa huomioidaan ulkoilupaikkojen elinkaari. Lasten, nuorten, aikuisten ja ikääntyvien erilaiset tarpeet on huomioitu suunnittelussa.

Ulkoilun edistämisen resurssit ovat riittävät

Talous- ja
henkilöstöresurssit
tukevat ulkoilun
edistämistä

Ulkoiluolosuhteista vastaavien hallintokuntien talous- ja henkilöstöresurssit ulkoiluolosuhteiden ylläpitoon ja investointeihin on turvattu.

Rahoituslähteisiin
suhtaudutaan
innovatiivisesti

Erilaisia rahoituslähteitä etsitään monipuolisesti ja kunta on avoin erilaisille ulkoilun edistämishankkeille (sponsorit, kansalaistoiminta, ulkoilu matkailutuotteena, EU -ohjelmien rahoitus).

ulkoilupaikat ja -palvelut asukkaiden käytössä

Ulkoilupaikoissa on tarjolla luontoa ja
ulkoilupalveluja

Ulkoilureittien varrella on taukopaikkoja hyvin suunnitelluissa kohteissa.

Ulkoilupaikat on helppo löytää, eikä
eksymisen vaaraa ole

Kunnalla on ulkoilupaikkojen viitoitussuunnitelma, jota toteutetaan vuosittain. Ulkoilupaikat on helppo löytää hyvän viitoituksen ansiosta.

Ulkoilupaikkojen kunnossapitoa voi seurata ajantasaisesti

Ulkoilupaikoilla tapahtuneista muutoksista tiedotetaan systemaattisesti.

Asukas saa tietoa olosuhdeherkkien ulkoilupaikkojen kunnossapidon tilanteesta reaaliajassa.

Hyvän ulkoilukunnan menestystekijät tiivistää kuntien tärkeimmät ulkoiluolosuhteiden kehittämiskohteet. Suomen ulkoilumahdollisuukisen katselmus (Sulka II) -hankkeen tärkeimpien havaintojen ja työryhmätyöskentelyn pohjalta luotujen menestystekijöiden toivotaan tukevan kuntia ulkoiluolosuhteiden kehittämistyössä.

Sulka II -hanke on Suomen Ladun vuosina 2009-2011 Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella toteuttama selvitys Suomen kuntien ulkoiluolosuhteiden nykytilasta ja kehittämistarpeista. Mielenkiinnon kohteena oli, millaisia kuntalaisten hyvinvointia edistävät ulkoiluolosuhteet ovat ja miten niitä tulisi kehittää edelleen.

Lisätietoa hankkeesta, ideoita oman kunnan ulkoilun edistämiseen ja Suomen ulkoilumahdollisuuksien katselmus -hankkeen loppuraportin löydät osoitteesta:

www.suomenlatu.fi/olosuhdetyo

Hyvän ulkoilukunnan menestystekijöitä on ollut luomassa:

ylitarkastaja Erja Metsäranta, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
yliopistonlehtori Kalervo Ilmanen, Jyväskylän yliopisto
erityisasiantuntija Kari Sjöholm, Kuntaliitto
toiminnanjohtaja Matti Hirvonen, Pyöräilykuntien verkosto ry
tekninen asiantuntija Ilpo Johansson, Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry
kehityspäällikkö Jan Norra, Nuori Suomi ry
vanhempi tutkija Tuija Sievänen, Metsäntutkimuslaitos
asiantuntija Karoliina Luoto, Suomen Liikunta ja Urheilu ry
puheenjohtaja Tuomo Nurmi, Rauman Latu ry
kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden vastuualuejohtaja Ari Karimäki, Jyväskylän kaupunki
liikuntatoimenjohtaja Matti Nieminen, Heinolan kaupunki
toiminnanjohtaja Eki Karlsson, Suomen Latu ry
koulutus- ja järjestöpäällikkö Mika Asikainen, Suomen Latu ry
Sulka II -hankkeen projektikoordinaattori Eveliina Nygren, Suomen Latu ry
15 kunnan ulkoilutyöryhmät

